

Startside>Domstolsprocedurer>Civilretlige sager>Hvilket lands domstol er ansvarlig?

På det civilretlige område vil verserende sager og sager, der er indledt inden overgangsperiodens udløb, fortsætte i henhold til EU-retten. E-Justice-portalen vil – i overensstemmelse med en aftale med Det Forenede Kongerige – fortsat indeholde relevante informationer vedrørende Det Forenede Kongerige indtil udgangen af 2024.

Hvilket lands domstol er ansvarlig?

Skotland

1 Skal jeg anlægge sag ved en almindelig domstol eller ved en særlig domstol (f.eks. ved arbejdsretten)?

De to vigtigste civile domstole i Skotland er Sheriff Court (herunder Sheriff Appeal Court) og Court of Session. Der findes dog nogle specialretter, som kun har kompetence til at behandle ganske bestemte typer sager. Disse omfatter: Court of the Lord Lyon, Court of Exchequer, Election Petition Court, Sheriff Personal Injury Court (som er en del af Sheriff Court) og Scottish Land Court. Der findes derudover en række lovfæstede nævsn.

Domstole

Loven om nævsn, retter og håndhævelse (Tribunals, Courts and Enforcement Act 2007) etablerede en fælles, ensartet struktur for de fleste retter i Det Forenede Kongerige, som inddeles i First-tier Tribunal og Upper Tribunal. First-tier Tribunal og Upper Tribunal er hver inddelt i særskilte kamre med tilsvarende kompetenceområder, som behandler sager inden for forskellige emneområder. Oplysninger om nævsnene kan findes på domstolsstyrelsens websted: [Her Majesty's Courts and Tribunals Service](#).

Derudover er der et antal decentraliserede nævsn. De fleste nævsn ledes af en særskilt præsident eller formand og har forskellige håndhævelsesbeføjelser. Deres kompetenceområder spænder fra indsigelser mod parkeringsbøder til tvangsbehandling og fiksering af patienter med alvorlige psykiske lidelser. Afgørelser truffet af de skotske nævsn kan indbringes for de civile domstole i Skotland og kan behandles af Sheriff Court og Court of Session.

Tribunals (Scotland) Act 2014 etablerer en enkelt First-tier Tribunal for Scotland og Upper Tribunal for Scotland for decentraliserede nævsn. Skotlands øverste dommer, Lord President, er leder af de skotske nævsn og har uddelegeret forskellige funktioner til formanden for de skotske nævsn, som ligner den ovenfor beskrevne britiske model. Upper Tribunal for Scotland overtager behandlingen af de fleste appelsager vedrørende afgørelser truffet af First-tier Tribunal, og disse vil derfor ikke længere henhøre under domstolens kompetence. De første nævsn blev overført til den nye struktur i december 2016. Forvaltningen af First-tier Tribunal for Scotland og Upper Tribunal for Scotland varetages af Scottish Courts and Tribunals Service.

Yderligere oplysninger kan findes på webstedet for [Scottish Courts and Tribunals Service](#) og [den skotske regerings websted](#).

Court of the Lord Lyon

Lord Lyon King of Arms er en af de højststående embedsmænd i Skotland og dronningens rådgiver i heraldiske, genealogiske og ceremonielle anliggender. Han udøver kongehusets beføjelser med hensyn til heraldiske anliggender, håndhæver loven om heraldiske våben og træffer afgørelser i sager vedrørende navne, slægtsvåben og ordener.

Court of Exchequer

Court of Session fungerer som Court of Exchequer i Skotland, når den behandler sager vedrørende indkomstforhold. Arbejdet består hovedsageligt i at behandle appellerede afgørelser, som en Special Commissioner of Income Tax har truffet vedrørende skattepligt.

Election Petition Court

Denne ret består af to dommere fra Court of Session og behandler klager, der indgives vedrørende valget af parlamentsmedlemmer og medlemmer af det skotske parlament, og som støttes på anbringender om ulovlig eller uredelig adfærd.

Scottish Land Court

Denne domstol behandler primært tvister vedrørende forpagtning og husmandsbrug (en type mindre landejendom). Domstolens formand og næstformand er juridisk uddannede, og dens to øvrige medlemmer er praktiserende landmænd. Domstolen kan blive anmodet om at fastsætte huslejen for landbrugsbedrifter og husmandsbrug, og den behandler desuden klager fra det organ, der regulerer husmandsbrug. Den behandler også klager over den skotske regerings afgørelser om sanktioner over for landbrugere, der modtager betalinger under EU's fælles landbrugspolitik, samt klager i forbindelse med visse miljøspørgsmål.

Lands Tribunal for Scotland

Retten har en præsident og tre medlemmer, som har anerkendt ekspertise inden for jura og landmåling. Retspræsidenten er også formand for Scottish Land Court.

De vigtigste arbejdsområder er:

afvikling eller ændring af ejendomsvilkår

forpagteres ret til at købe deres offentlige bolig

omtvistet erstatning for obligatorisk køb af jord eller en grunds værditab forårsaget af offentlige bygge og anlægsarbejder

vurderinger af udenlandske grunde/bygninger

klager over den skotske registerfører

klager over vurderinger af grunde med fortegningsret

frivillige eller fælles henvisninger, hvor domstolen fungerer som mægler.

Sheriff Personal Injury Court

Sheriff Personal Injury Court er det nationale ekspertisecenter i sager om personskader. Sager om personskader kan indbringes for en specialret, der behandler personskadesager, i Edinburgh, hvis det beløb, der gøres krav på, overstiger 5 000 GBP. Parterne kan også vælge at indbringe søgsmål med krav om erstatning for personskade af enhver værdi til den lokale Sheriff Court. Arbejdsskader er underlagt særlige bestemmelser: Sager om beløb på over 1 000 GBP kan indbringes direkte for Sheriff Personal Injury Court, mens sager om beløb på under 1 000 GBP kan hjemvises til denne domstol, hvis den lokale dommer finder, at de er af tilstrækkelig stor betydning eller kompleksitet. Court of Session behandler ikke længere søgsmål om personskader for beløb på under 100 000 GBP.

2 Hvis kompetencen ligger hos de almindelige domstole (dvs. det er de almindelige domstole, som behandler denne type sager), hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

2.1 Sondres der mellem lavere og højere førsteinstansdomstole (f.eks. distriktsdomstole og regionale domstole), og hvilken har i givet fald kompetence til at behandle min sag?

I Skotland optræder såvel Sheriff Court (lavere domstol) som Outer House of the Court of Session (højere domstol) som førsteinstansretter i civilretlige sager. Det civilretlige kompetenceområde for Sheriff Court er meget bredt og omfatter alle sager vedrørende fordringer og erstatningskrav uden nogen øvre værdigrænse. Sager, hvor sagsgenstandens værdi ekskl. renter og sagsomkostninger ikke overstiger 100 000 GBP, skal anlægges ved Sheriff Court. I september 2015 blev beløbet for Sheriff Court's enekompetence hævet fra 5 000 GBP til 100 000 GBP.

De emner, der er undtaget fra Sheriff Court's kompetenceområde, og som er forbeholdt Court of Session, er domstolsprøvelse af administrative afgørelser, afgørelser om adkomst (stiftelse af pant i fast ejendom), nedsættelser (men kun i forbindelse med ophævelse af virkningen af en kendelse) og anmodninger om afvikling af selskaber, hvis indbetalte kapital overstiger 120 000 GBP. Sager, der er omfattet af Haagerkonventionen om de civilretlige virkninger af internationale barne bortførelser, behandles i Court of Session.

Sheriff Court kan indbringe sagen for Court of Session på begæring af parten i sagen, hvis Sheriff Court finder, at sagens betydning eller vanskelighed gør det hensigtsmæssigt. Court of Session kan tillade, at sagen henvises til den, når det er begrundet.

På samme måde kan Court of Session henvise visse sager til Sheriff Court.

2.2 Stedlig kompetence (er det retten i by A eller by B, der skal behandle min sag?)

2.2.1 Hovedreglen om stedlig kompetence

For de fleste typer civilretlige sager er reglerne om kompetence fastlagt i Civil Jurisdiction and Judgments Act 1982 (retsplejelov). Hovedprincippet i de skotske kompetenceregler er, at både fysiske og juridiske personer skal sagsøges ved retterne på det sted, hvor sagsøgte har bopæl/hjemsted.

2.2.2 Undtagelser fra hovedreglen

2.2.2.1 Hvornår kan jeg vælge mellem sagsøgte hjemting (ifølge hovedreglen) og en anden domstol?

Ud over ovennævnte grundregel kan det være muligt at vælge, hvilken ret en sag anlægges ved.

F.eks.:

Kontrakt

En person kan også sagsøges ved retten på det sted, hvor den pågældende forpligtelse skal opfyldes.

Erstatning uden for kontraktforhold

En person kan også sagsøges ved retten på det sted, hvor den skadevoldende begivenhed fandt sted eller kunne finde sted.

Underholdsbidrag

En ret har kompetence til at behandle sager om underholdsbidrag, hvis rettens stedlige kompetenceområde omfatter det sted, hvor den underholdsberettigede bor eller har sit sædvanlige opholdssted, eller hvis underholdskravet fremsættes i forbindelse med en sag om en persons status, der behandles ved den pågældende ret, og denne har faglig kompetence til at behandle sager vedrørende underholdsbidrag.

Sager vedrørende driften af en filial, et agentur eller en lignende virksomhed

Her er den kompetente ret retten på det sted, hvor filialen, agenturet eller virksomheden er beliggende.

Familieret

Spørgsmål som skilsmisse, samvær med og bopæl for børn og forældremyndighed og rettigheder vil generelt følge reglerne om stedlig kompetence i Skotland, dvs. at sagen vil blive behandlet på det sted, hvor barnet har bopæl, sædvanligvis ved Sheriff Court. Der kan dog være undtagelser, navnlig hvis en af parterne eller begge parter har tilknytning til en anden retskreds end Skotland. Du bør altid søge juridisk rådgivning om sådanne kompetencespørgsmål, hvis du mener, at dette er tilfældet.

Personskade

I september 2015 trådte en ny domstolsordning i kraft for Sheriff Personal Injury Court, Sheriff Court og Court of Session. Nærmere oplysninger findes andetsteds i dette faktablad.

2.2.2.2 Hvornår skal sagen anlægges ved en anden domstol end sagsøgte hjemting (ifølge hovedreglen)?

I nogle typer sager har en ret enekompetence uanset bopæl og andre kompetencekriterier. Det er tilfældet:

i sager vedrørende tinglige rettigheder eller leje/forpagtning af fast ejendom; her er det retten på det sted, hvor genstanden/den faste ejendom befinder sig, der har enekompetence. Hvis lejemålet/forpagtningsaftalen vedrører midlertidig privat brug i en periode på højst seks måneder, har retten på det sted, hvor sagsøgte bor, dog også kompetence, hvis ejeren og lejeren/forpagteren er fysiske personer med bopæl i samme land

i sager om, hvorvidt en oprettelse eller opløsning af et selskab eller en anden juridisk person eller af en forening af fysiske eller juridiske personer er gyldig; her er det retten på det sted, hvor selskabet, den juridiske person eller foreningen har sit hjemsted, der har enekompetence

i sager vedrørende gyldigheden af en registrering i et offentligt register; her er det retten på det sted, hvor registeret føres, der har enekompetence

i sager vedrørende fuldbyrdelse af retsafgørelser; her er det retten på det sted, hvor retsafgørelsen er blevet fuldbyrdet eller skal fuldbyrdes, der har enekompetence.

2.2.2.3 Kan sagens parter selv vælge en domstol, som ellers ikke havde været kompetent til at behandle sagen?

En ret kan anse sig for at have kompetence, hvis en person samtykker heri, det være sig ved en udtrykkelig accept eller ved efter en indkaldelse at give møde i retten uden at fremsætte indsigelser mod rettens kompetence.

3 Hvis kompetencen ligger hos de særlige domstole, hvordan finder jeg så ud af, hvilken en jeg skal henvende mig til?

I Skotland er brugen af specialretter meget begrænset, og svaret på spørgsmål 1 beskriver, hvilke typer af sager de behandler. I mange tilfælde vil en civilretlig sag blive behandlet af enten Sheriff Court eller Court of Session. Det er under alle omstændigheder tilrådeligt at søge juridisk rådgivning om indbringelse af søgsmål for retten, herunder om sagen bør indbringes for en specialret.

Generelle oplysninger om domstolene i Skotland findes på webstedet for Scottish Courts and Tribunals Service.

Relevante links

[Scottish Courts and Tribunals Service](#)

Sidste opdatering: 13/09/2021

De nationale sprogudgaver af denne side vedligeholdes af EJM-kontaktpunkterne. Oversættelserne er lavet af Europa-Kommissionen. Eventuelle ændringer af originalen, som de kompetente nationale myndigheder har lavet, er muligvis ikke gengivet i oversættelserne. Hverken ERN eller Kommissionen påtager sig noget ansvar for oplysninger og data, der er indeholdt i eller henvises til i dette dokument. Med hensyn til de ophavsretlige regler i den medlemsstat, der er ansvarlig for nærværende side, henvises der til den juridiske meddelelse.